

YÖNETMELİK

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığından:

EVCİL HAYVAN GENETİK KAYNAKLARININ KORUNMASI VE

SÜRDÜRÜLEBİLİR KULLANIMI HAKKINDA YÖNETMELİK

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliđin amacı; Türkiye’de bulunan evcil hayvan genetik kaynakları kapsamında, bu kaynakların korunması ve sürdürülebilir kullanımı ile ilgili usul ve esasları düzenlemektir.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, 11/6/2010 tarihli ve 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununun 10 uncu maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Alt komite: Evcil hayvan genetik kaynaklarının korunması ve sürdürülebilir kullanımı ile ilgili olarak Ulusal Komitenin belirleyeceği uzmanlardan oluşturulan geçici komiteyi,
- b) Bakanlık: Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığını,
- c) Evcil hayvan genetik kaynakları: Türkiye’de yetiştiriciliği yapılan evcil hayvan türlerine ait; ırk, tip, hat, ekotip ve toplulukları,
- e) Genel Müdürlük: Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüđünü,
- d) Hayvan gen bankası: Embriyo, sperma, ovum, hücre, doku, DNA ve diğer hayvansal genetik materyallerin yapay yöntemlerle ve ağırlıklı olarak dondurularak koruma altına alındığı yeri,
- e) HGK: Evcil hayvan genetik kaynaklarını,
- f) HGK çalışma grubu: Hayvancılık ve Su Ürünleri Daire Başkanlığı bünyesinde oluşturulan, hayvan genetik kaynakları ile ilgili iş ve işlemlerden sorumlu Genel Müdürlük birimini,
- g) Koordinatör: HGK Ulusal Koordinatörünü,
- ğ) Koruma: HGK’nın korunmasını,
- h) Sürdürülebilir kullanım: HGK’nın arz, talep, ekonomik, teknik ve teknolojik olanaklarının geliştirilerek, nakdi destekleme olmaksızın yetiştirilip, uzun dönemde çeşitliliklerinin azalmasına yol açmayacak şekilde ve oranda kullanımını,

1) Ulusal Komite: Evcil Hayvan Genetik Kaynaklarını Koruma Ulusal Komitesini,

i) Tavsiye komisyonları: Ulusal Komitenin belirleyeceği konularda çözüm, planlama ve uygulama önerileri oluşturmak üzere ilgili uzmanlardan oluşturulan sürekli komisyonları,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

HGK Çalışma Grubu Görevleri,

Ulusal Komite ve Tavsiye Komisyonlarının Kuruluşu, Çalışma Esasları ve Görevleri

HGK çalışma grubunun görevleri

MADDE 4 – (1) Korunma ve sürdürülebilir kullanım ile ilgili iş ve işlemler Genel Müdürlüğün HGK çalışma grubu tarafından yürütülür.

(2) HGK çalışma grubunun görevleri aşağıda belirtilmiştir.

a) HGK'nın tanımlanması, dökümünün yapılması, risk ve eğilimlerinin belirlenip izlenmesi, koruma ve sürdürülebilir kullanımı, politika, kurum ve altyapı geliştirme çalışmalarının yürütülmesi için gerekli eşgüdümü sağlar.

b) HGK'nın mevcut tüm yöntemlerle canlı olarak ve gen bankalarında korunması ve sürdürülebilirliğinin sağlanması amacıyla tedbirler alır.

c) Korumada karşılaşılan sorunları belirler ve önceliklendirir. Ulusal Komite ve ilgili tavsiye komisyonu ile birlikte çözüm önerileri geliştirir, uygulamaya koyar ve denetler.

ç) Uluslararası platformlarda Bakanlığı temsilen, Genel Müdürlük sorumluluğundaki görevleri yürütür, ülke raporlarını hazırlar, teknik işbirliği sağlar, gelişmeler hakkında ilgili paydaşları bilgilendirir, çalışma konularında ilgili birim, kurum ve kuruluşlar arasında eşgüdüm ve işbirliği sağlar.

d) Eğitime yönelik gereksinim ve konularını belirler ve yurt içi veya yurt dışı eğitimleri organize eder.

e) HGK ve korumanın kamuoyuna tanıtımı, benimsetilmesi, yetiştirici katkı ve desteğinin sağlanması amacıyla her türlü yayım faaliyetini düzenler.

f) Ulusal Komite toplantı gündemi ve ilgili bilgi ve belgeleri olağan toplantılarda toplantı tarihinden en az otuz gün, olağanüstü toplantılarda ise en az onbeş gün önceden üyelere gönderir.

Ulusal Komitenin kuruluşu

MADDE 5 – (1) Ulusal Komite Bakanlık ilgili Müsteşar Yardımcısı başkanlığında ve aşağıda belirtilen üyelerden oluşur.

a) Bakanlık ilgili birimlerinden sekiz temsilci,

1) Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğünden; Genel Müdür, ilgili Genel Müdür Yardımcısı, Hayvancılık ve Su Ürünleri Araştırmaları Dairesi Başkanı ve Koordinatör,

2) Hayvancılık Genel Müdürlüğünden ilgili Genel Müdür Yardımcısı,

- 3) Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğünden ilgili Genel Müdür Yardımcısı,
  - 4) Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğünden ilgili Genel Müdür Yardımcısı,
  - 5) Tarım Reformu Genel Müdürlüğünden ilgili Genel Müdür Yardımcısı.
- b) Çevre ve Şehircilik Bakanlığında bir temsilci,
  - c) Orman ve Su İşleri Bakanlığında bir temsilci,
  - ç) Ziraat ve veteriner fakültelerinden altı temsilci,
  - d) TÜBİTAK'tan bir temsilci,
  - e) İlgili meslek kuruluşlarından üç temsilci,
  - f) İlgili sivil toplum kuruluşlarından üç temsilci.

Ulusal Komitenin çalışma esasları

MADDE 6 – (1) Ulusal Komitenin çalışma esasları aşağıda belirtilmiştir:

- a) Ulusal komite, Mayıs ve Kasım aylarında olmak üzere yılda iki kez olağan olarak, gerektiğinde Bakanlığın daveti veya üyelerin en az 1/3'ünün Genel Müdürlüğe yazılı olarak toplantı talebinde bulunması halinde olağanüstü olarak toplanır.
- b) Ulusal komite, toplam üye sayısının en az 2/3'ü ile toplanır.
- c) Kararlar, toplantıya katılan üyelerin 2/3 çoğunluğu ile alınır.

Ulusal Komitenin görevleri

MADDE 7 – (1) Ulusal Komitenin görevleri aşağıda belirtilmiştir.

- a) Koruma faaliyetleri ile ilgili ilkeleri, hedefleri ve politikaları belirlemek,
- b) Önceki dönem çalışmalarını değerlendirmek ve sonraki dönem çalışma programını yapmak,
- c) Uygulamada karşılaşılan sorunlar ile ilgili çözüm önerileri hazırlamak,
- ç) Koruma ve HGK'nın yetiştirilmesi faaliyetleri ile ilgili araştırma ve eğitim çalışmalarında ana hedefleri belirlemek,
- d) Koruma amaçlı olarak, hayvan varlığının envanteri, tespiti, değerlendirilmesi ve hedeflere ulaşılabilmesi için önerilerde bulunmak,
- e) Gerektiğinde, HGK'nın koruma ve sürdürülebilir kullanımı ile ilgili konularda tavsiye komisyonları ve alt komiteler oluşturmak ve bu komisyon ve komitelerin çalışma konularını belirlemek,
- f) HGK'nın yurt içi ve yurt dışı kullanımı, ithalatı ve ihracatı ile ilgili kararlar almak.

Tavsiye komisyonlarının kuruluşu

MADDE 8 – (1) Tavsiye komisyonları; Ulusal Komite tarafından koruma ve sürdürülebilir kullanım ana

başlığı altında gerekli görülen konularda ve belirlenecek en az üçer üyeden oluşmak üzere ve Bakanlık oluruyla oluşturulur.

Tavsiye komisyonlarının çalışma esasları

MADDE 9 – (1) Tavsiye komisyonlarının çalışma esasları aşağıda belirtilmiştir.

a) Tavsiye komisyonları, HGK çalışma grubu koordinasyonunda yılda bir kez Şubat ayında olağan, en az iki komisyon üyesinin kararı ile olağanüstü olarak toplanır.

b) İlk toplantıda kapalı oylama ile en çok oy alan üye, tavsiye komisyonu başkanı olarak seçilir.

c) Her tavsiye komisyonu çalışma yöntemini kendisi belirleyebilir.

ç) Tavsiye komisyonları, toplam üye sayısının en az 2/3'ü ile toplanır.

d) Tavsiye komisyonlarının kararları, toplantıya katılan üyelerin çoğunluğu ile alınır.

e) Tavsiye komisyonlarının görüşleri rapor halinde Ulusal Komiteye sunulur.

Tavsiye komisyonlarının görevleri

MADDE 10 – (1) Tavsiye komisyonlarının görev konuları Ulusal Komite tarafından belirlenir.

(2) Görevli olduğu konuda; Bakanlığa ve Ulusal Komiteye danışmanlık yapar ve önerilerde bulunur.

(3) Ulusal Komite tarafından görevlendirildiği hususlardaki faaliyetler ile ilgili mevcut durumu tespit ederek ilkeleri, hedefleri ve çalışma esaslarını belirler. Etkin uygulama tekniklerini saptar ve değerlendirir, karşılaşılan sorunlar ve bunların çözümleri ile ilgili rapor hazırlar, görüş geliştirir ve hedeflere ulaşılabilmesi için Ulusal Komiteye önerilerde bulunur.

(4) Bir sonraki toplantının gündemini oluşturur ve yapılacak çalışmaları belirler.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Uygulama ve Uluslararası İşbirliği

Uygulama

MADDE 11 – (1) Onaya sunulacak Ulusal Komite tavsiye kararları Bakanlığa bildirilir. Bakanlığın onayı ile yürürlüğe girer.

Uluslararası İşbirliği

MADDE 12 – (1) Koruma altına alınan HGK'nın yurt dışına çıkarılması ile yabancı kişi ve kuruluşların bu kaynaklar üzerinde yapacakları çalışmalar; mevzuata uygunluğa, Ulusal Komitenin tavsiyesine ve Bakanlığın iznine bağlıdır.

(2) Genel Müdürlük, HGK'nın korunması ile ilgili uluslararası kuruluşlarının faaliyetlerine katılarak Bakanlığın bu kuruluşlar nezdinde temsil edilmesini sağlar. Bu kuruluşlar ile işbirliği halinde araştırma, eğitim ve bilimsel faaliyetler gerçekleştirebilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 13 – (1) 21/6/2003 tarihli ve 25145 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Hayvan Gen Kaynaklarının Korunması Hakkında Yönetmelik yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 14 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 15 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı yürütür.